

Μολότοφ στο Αριστοτέλειο

Πώς χώροι σχεδιασμένοι για αναγνώστῆρια έγιναν κέντρα ανομίας και βίας

[Λουκάς Βλάχος](#) | ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ «ΤΑ ΝΕΑ»: 20/08/2013 08:00 |

Η είδηση είναι λιτή αλλά σαφέστατη. «Δεκαεπτά αυτοσχέδιες εμπρηστικές κατασκευές [...] βρέθηκαν [...] στον χώρο του ΑΠΘ». Για όσους από εμάς ζούμε στο ΑΠΘ δεν είναι καν είδηση. Εχουμε υποχρεωθεί να ζούμε με τη βία και την ανομία για πολλά χρόνια στα πανεπιστήμια. Σε πρόσφατη ημερίδα (15/5/2013), ο καθηγητής του Τμήματος Νομικής του ΑΠΘ Ιωάννης Στεφανίδης σημείωνε: «Στους πανεπιστημιακούς χώρους, ειδικότερα, η βία και η ανομία είναι διάχυτες, είτε με τη μορφή εγκλημάτων του κοινού ποινικού δικαίου είτε ως μέσο πολιτικού ακτιβισμού. Πρόκειται για μία ακόμα "ελληνική ιδιαιτερότητα", απέναντι στην οποία το κράτος αλλά και η πανεπιστημιακή κοινότητα εμφανίζουν έκδηλη αμηχανία. Η αντίδρασή τους έχει ήδη καθυστερήσει, αφού το ζοφερό αυτό κλίμα απειλεί να ακυρώσει την ακαδημαϊκή ελευθερία».

Μία από τις τεχνικές που χρησιμοποιούνται είναι να ρίχνουμε ένα θολό πέπλο πάνω από το ερώτημα τι είναι «ανομία στα πανεπιστήμια». Ας ορίσουμε λοιπόν με σαφήνεια αυτό το μυστήριο, που ανάγκασε τουλάχιστον δύο κόμματα του Κοινοβουλίου (ΣΥΡΙΖΑ και ΚΚΕ) να αμφισβητήσουν δημόσια την ύπαρξη βίας στα πανεπιστήμια. Σύμφωνα με τον καθ. Στεφανίδη, η βία στα πανεπιστήμια έχει δύο μορφές:

(α) Παραβιάσεις του κοινού ποινικού νόμου, ήτοι: επιβουλή της δημόσιας τάξης (π.χ. κατασκευή και αποθήκευση εκρηκτικών υλών)· κοινώς επικίνδυνα εγκλήματα (π.χ. εμπρησμός, έκρηξη)· σωματικές βλάβες· εγκλήματα κατά της προσωπικής ελευθερίας (π.χ. παράνομη βία - σωματική ή μη -, απειλή, παράνομη κατακράτηση - ομηρεία)· εγκλήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας (π.χ. προσβολή γενετήσιας αξιοπρέπειας, ασέλγεια με κατάχρηση εξουσίας)· εγκλήματα κατά της τιμής (π.χ. εξύβριση, δυσφήμιση)· εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας (π.χ. κλοπή, ληστεία, φθορά ξένης ιδιοκτησίας)· εγκλήματα κατά των περιουσιακών δικαιωμάτων (π.χ. αποδοχή και διάθεση προϊόντων εγκλήματος)· διακίνηση ναρκωτικών· παρεμπόριο.

(β) «Πανεπιστημιακή ανομία» με τη χρήση βίας, ήτοι: καταλήψεις πανεπιστημιακών κτιρίων και χώρων (π.χ. εκδηλώσεις διαμαρτυρίας αλλά και «πάρτι»)· διακοπή, παρεμπόδιση και παρενόχληση της άσκησης εκπαιδευτικού και διοικητικού έργου· συστηματική και αυθαίρετη ρύπανση/υποβάθμιση του φυσικού και εργασιακού περιβάλλοντος (ιδίως αφισοκόλληση από παρατάξεις, αλλά και ηχορρύπανση).

Υπάρχουν προτάσεις για να τελειώνουμε με το φαινόμενο αυτό οριστικά; Φυσικά και υπάρχουν και έχουν κατατεθεί σε ειδικές μελέτες στο ΑΠΘ από ομάδα πανεπιστημιακών αλλά και σε άρθρο του γράφοντος στα «ΝΕΑ» πριν από μερικούς μήνες (24/1/2013).

Ας συζητήσουμε όμως κάτι συγκεκριμένο. Στο ισόγειο του κτιρίου, όπου στεγάζεται το Τμήμα Βιολογίας στο ΑΠΘ, εδώ και 25 χρόνια λειτουργεί, με την ανοχή πολλών πρυτάνεων και κοσμητόρων, το «στέκι του Βιολογικού». Μια ομάδα φοιτητών από τον λεγόμενο αντιεξουσιαστικό χώρο κατέλαβε με τσαμπουκά αυτόν και άλλους χώρους μέσα στο ΑΠΘ (παρόμοια έχουν συμβεί και σε άλλα πανεπιστήμια). Οι χώροι

αυτοί είχαν σχεδιαστεί για αναγνώστηρια ή χώρους συνάντησης όλων των φοιτητών. Όταν ομάδα πανεπιστημιακών ζήτησε από τον σημερινό κοσμήτορα της Σχολής Θετικών Επιστημών να απομακρύνει με όλα τα νόμιμα μέσα τους «καταληψίες αυτού του πολύτιμου χώρου στο ΑΠΘ», η απάντηση ήταν: «Η παρούσα κοσμητεία προσπαθεί να δρομολογήσει τη διευθέτηση του θέματος αυτού στο πλαίσιο των δεδομένων γενικότερων σημερινών συνθηκών». Γενικολογίες και «ψηφίσματα» αφήνουν να διαφανεί η πρόθεση της παρούσας διοίκησης στο ΑΠΘ. Μακριά από τις «καυτές πατάτες». Όταν σε συνεδρίαση οι καθηγητές υπέδειξαν την ενεργό συμμετοχή της Πολιτείας στη λύση τέτοιων προβλημάτων, η απάντηση που πήραμε ήταν σαφέστατη: «Μα αυτό, κύριοι συνάδελφοι, είναι ακραίο...».

Σε λίγες ημέρες η πρυτανεία του ΑΠΘ θα υπογράψει συμβόλαιο με τον εργολάβο που θα αναλάβει τη φύλαξη του για τουλάχιστον δύο ακόμα χρόνια. Σε αυτό, η πλειονότητα των συμβασιούχων θα είναι θυρωροί και διοικητικοί υπάλληλοι «βαφτισμένοι» σε «υπηρεσία φύλαξης». Σε πρόσφατη ανακοίνωσή του ο Σύνδεσμος Καθηγητών του ΑΠΘ ζητά από το Συμβούλιο και τον πρύτανη «να προσληφθούν πραγματικοί φύλακες, άτομα δηλαδή εκπαιδευμένα στη φύλαξη και στην αντιμετώπιση έκτακτων κι επικίνδυνων καταστάσεων, και όχι απλοί θυρωροί ή, πολύ περισσότερο, άτομα για δουλειά γραφείου ή άλλο διοικητικό έργο. [...]. Επιπλέον, [...] είναι απαραίτητη η ύπαρξη επιχειρησιακού σχεδίου σε συνεργασία με την Πολιτεία και κονδυλίου για τον ειδικό τεχνολογικό εξοπλισμό». Η πανεπιστημιακή κοινότητα περιμένει από το Συμβούλιο και την πρυτανεία να ανταποκριθούν. Ο Λουκάς Βλάχος είναι καθηγητής Αστροφυσικής στο ΑΠΘ